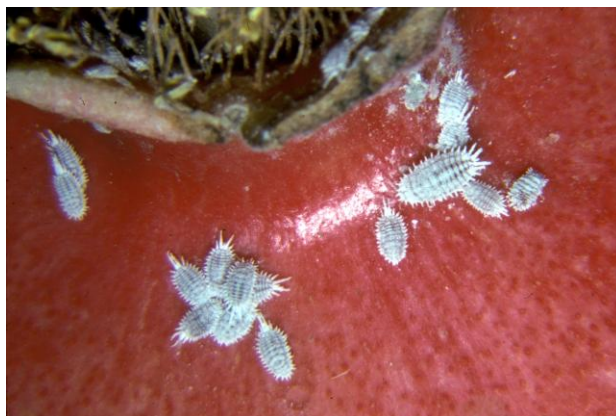

PSEUDOCOCCUS CALCEOLARIAE

ZAGROŻENIEM DLA UPRAW ROŚLIN ZDREWNIAŁYCH I ZIELNYCH W EUROPIE

Samica *Pseudococcus calceolariae*: samica (po lewej) oraz kolonia samic na łodydze żywiciela (po prawej); fot. <https://bie.ala.org.au/species/https://biodiversity.org.au/afd/taxa/77f182ae-536f-49ed-837e-93f382b4e874>, (po lewej) oraz <https://www.researchgate.net/profile/Jean-Francois-Germain-2/publication/228378287/figure/fig17/AS:301802101723142@1448966636917/Pseudococcus-calceolariae-Pseudococcidae-Credit-Jean-Francois-Germain.png> (po prawej)

Samice *Pseudococcus calceolariae* na owocach roślin żywicielskich; fot. <https://www.dpird.wa.gov.au/businesses/pests-weeds-and-diseases/animal-pests-diseases/pest-insects/citrophilus-mealybug/>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Pseudococcus calceolariae jest owadem wełnowcem (czerwcem mączystym) rozpowszechnionym na świecie, zwłaszcza w strefie klimatu tropikalnego i subtropikalnego. Występuje on w Ameryce Północnej (Meksyk, USA), Ameryce Południowej (Chile), Afryce (Ghana, Maroko, Namibia, RPA), Azji (Chiny i Indonezja), Australia i Nowa Zelandia, a spośród krajów europejskich w Bułgarii, Hiszpanii, Portugalii, Ukrainie, Wielkiej Brytanii i Włoszech.

Larwy pierwszego stadium, długości ok. 0,5 mm są ruchome. Ruchome są też samce zaopatrzone w parę skrzydeł. Samice są osiadłe. Ich ciało jest owalne, o rozmiarach: długość 2.2-4.8 mm, szerokość 1.1-2.7 mm, ciemne, czerwone pokryte mączystym woskowym nalotem. Ciało; lekko zaokrąglone w widoku bocznym; ciemne, czerwone pokryte mączystym woskowatym nalotem, zazwyczaj wystarczająco grubym, aby ukryć właściwy kolor ciała. Linie międzysegmentowe nie są pokryte przez te naloty. Po bokach ciała 17 par bocznych włókien woskowych o szorstkiej powierzchni, spośród których większość stosunkowo krótka, prosta, z wyjątkiem ostatniej, tylnej pary, która może być lekko zakrzywiona. Tylne para najdłuższa, około 1/4 długości ciała. Identyfikację przeprowadza się na podstawie morfologii spreparowanych osobników dorosłych samic pod dużym powiększeniem mikroskopu.

Rośliny żywicielskie

Szkodnik jest polifagiem porażającym rośliny zdrewniałe i zielne. W tym rośliny sadownicze, takie jak jabłonie, cytrusy (pomarańcze, cytryny), grusze, awokado, figowiec, winorośl; warzywa i rośliny rolnicze, w tym; marchew, groch, ziemniaki i orzech ziemny; rośliny ozdobne i leśne, takie jak oleander, różanecznik, hibiskus, sosna kalifornijska, orzech włoski, pelargonja i fuksja.

Objawy występowania i szkodliwość

Na liściach łodygach, gałęziach i owocach obserwuje się kolonie, a rzadziej pojedyncze osobniki dorosłe szkodnika. Na jabłkach szkodniki występują zwykle w okolicy kielicha. Osobniki młodociane i dorosłe samice odżywiają się sokami roślin, stąd osłabiają one rośliny.

Duża liczebnie populacja wełnowców na roślinach sadowniczych może przyczyniać się do opadania owoców, deformacji owoców i powstawania przebarwień na ich skórce. Ponadto wełnowce wydzielają duże ilości spadzi, która stanowi podłoże dla grupy grzybów, zwanych czernidłowymi lub sadzakami, których grzybnia ma czarny kolor i może być przyczyną powstawania plam na owocach zmniejszając ich wartość handlową. Silna infekcja przez grzyby czernidłowe może negatywnie wpływać na przebieg fotosyntezy, zwłaszcza młodych drzew.

P. calceolariae wywołuje szkody w uprawach cytrusów i innych roślin sadowniczych, w tym cytrusów i jabłoni, głównie w strefie klimatu ciepłego. W Polsce nigdy nie był on notowany, chociaż największe szanse na jego rozwój istnieją na roślinach ozdobnych uprawianych pod osłonami. Prawdopodobnie nie byłby on w stanie przetrwać w gruncie.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Larwy pierwszego stadium mogą rozprzestrzeniać się w sposób naturalny na niewielki dystans po powierzchni rośliny i mogą być przenoszone przez wiatr, a uskrzydłone samce przelatywać na stosunkowo niewielką odległość. Na większą odległość szkodnik może być przenoszony głównie z materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich oraz z ich owocami.

Wymagania fitosanitarne

Pseudococcus calceolariae nie podlega obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej, w tym w Polsce (nie jest to agrofag kwarantanny w Unii). Jakkolwiek, jest on agrofagiem regulowanym przepisami w przypadku eksportu roślin do sadzenia i świeżych owoców gatunków żywicielskich.